

ISA A.S. I DA VINČIJEV KOD

Osvrt na roman i film *The Da Vinci Code*

Mi muslimani vjerujemo u sve poslanike koje je Allah dž.š. slao tokom historije ljudima. Sve ih bez izuzetka volimo, poštujemo i među njima nikakvu razliku ne pravimo. Svi su oni ljudima dostavljali učenja o jedinosti Allaha dž.š., o tome kako se odnositi prema Stvoritelju, stvorenjima i samom sebi. Ipak, posljednji i konačni poslanik u lancu poslanika je Muhammed a.s. Mi njega ne smatramo osnivačem islama. Osnivač islama je sam Bog. Zato mi svoju vjeru i ne nazivamo po poslaniku, nego onako kako ju je nazvao sam Bog – Islam – potpuna i bezuvjetna predanost Bogu.

U poslanika Isaa a.s. vjerujemo kao u jednog u nizu poslanika. Doduše, on je poznat kao pripadnik grupe poslanika koje je Allah nazvao *Ulul-Azm* (velikani među poslanicima). Poznat je i po imenu Mesih i Ibn Merjem. Ima i drugih imena. Svaki musliman, kako i u svakog drugog pejgambera, dužan je vjerovati u Isa a.s. i izgovoriti “alejhis-selam” (mir Božiji s njim) kada se njegovo ime spomene. I njegova je majka veoma cijenjena ličnost. Često je spominjana u Kurani-Kerimu, a i jedna sura se po njoj zove, sura Merjem. Mnogi muslimani nose ime Isaa a.s. a još više je muslimanki koje nose ime njegove majke hazreti Merjeme.

Kao što je danas svima već dobro poznato, digla se je posvuda u svijetu velika prašina oko romana Dana Browna *The Da Vinci Code*. Knjiga je do danas prevedena na 43 jezika a prodata je u tirazu od 45 miliona primjeraka u posljednje tri godine otkako je objavljena. *Hollywood* se nada sličnom uspjehu sa filmom koji je snimljen na temu romana. Mnogi kršćani, a posebno katolici, izražavaju veliko neslaganje sa romanom tako da su u nekoliko kršćanskih zemalja odrzani protesti protiv ovog romana kojima se trazi da vlade njihovih zemalja zabrane prodaju ove knjige i prikazivanje filma.

Za njih je Dan Brownov roman uvredljiv zbog slijedećeg:

1. Navodi da je Isa a.s. imao intimne odnose sa Marijom Magdalrenom.
2. Navodi da su Isa a.s. i Marija Magdalena bili muž i žena.
3. Da su imali djecu.
4. Da je Crkva sve dosada krila ovo kao tajnu.
5. Da su dugo ospravljana jevanđelja – po Mariji, po Tomasu, po Filipu (i Judi i Barnabasu) – ipak progovorila i otkrila dugo sakrivanu istinu.

Nedopustivo je malo muslimanskih autora koji su pokušali muslimanima pomoći razumjeti roman. Na engleskom jeziku je to skromno učinio **dr. Muzemil Sidiki** u jednoj od svojih hutbi u Los Angelosu. Ovaj se prikaz u nekim svojim dijelovima poziva na navode iz hutbe.

Pozitivna i negativna strana romana

Postoje dvije stvari koje bismo ovdje željeli potcrtati. Jedna je negativna, druga pozitivna. Dužnost nam je solidarizirati se sa kršćanima u kritiziranju negativne strane kako knjige tako i filma. *Da Vinciјev Code* je roman, dakle fikcija i kao takav ne predočava činjenice o historijskome Isau a.s i njegovu životu na ozbiljan i respektibilan način. Mnoga učenja i detalji iz života Isaa a.s. do kojih se došlo historijskim istraživanjima su u knjizi ne samo marginalizirani već i preinačeni da zadovolje ljudsku zeđ za senzacijama. Autor se doduše oslanjao na neke historijske činjenice, koje je nažalost, vješto pretvarao u misteriju kako bi zaintrigirao čitaoca. Prema Božijim poslanicima se ne možemo i ne smijemo odnositi na ovakav način. Njima smo dužni iskazivati samo ljubav i sve nase poštovanje. Upravo zbog ovog, islam zabranjuje da se poslanici prikazuju u filmovima i da se njihovi fizički likovi predstavljaju u bilo kojoj formi. Islam nas uči da se njihova *sira* (životopis) ima predstavljati uz dužno poštovanje i na najautentičniji mogući način.

Ono što je ipak pozitivno u ovoj euforiji, koja se stvorila oko knjige i filma, je upravo to što je ono o čemu su učenjaci religije i historičari diskutirali stoljećima postalo tako popularno i blisko milionima ljudi širom svijeta. Ono što

se nalazi u poglavljima knjige od 55-60 držimo posebno vaznim za muslimane. Mnoge stvari koje je autor kazao poklapaju se sa kur'anskim kazivanjima kada je u pitanju Isa a.s., i njegovo učenje. Tu se navodi npr. da se Isa a.s. u prvim stoljećima poslije njegova odlaska sa ovog svijeta nije smatrao ni "Božijim sinom", a kamo li "bogom ili božanstvom." Također se navodi da Isa a.s. nije poučavao o "originalnome grijehu". Mnogi su elementi kršćanskoga obredoslovja direktno preuzimani iz ranijih paganskih tradicija. Biblija koju poznajemo danas nije ni nalik na ono što su Isa a.s. i njegovi sljedbenici iz ranoga doba naučavali i prakticirali. Na koncilu u Nikeji oko 325. godine car Konstantin zajedno sa izvjesnim biskupima izmjenio je Isaova a.s. izvorna učenja. O ovom su se, na temelju vlastitih istraživanja, mnogi muslimanski istraživaci davno izjasnili.

Je li Isa a.s. bio ženjen?

Da Vinci Code također navodi da je Isa a.s. bio oženjen sa jednom od svojih učenica Marijom Magdalrenom, da je imao dijete s njom i da su njegovi potomci i danas živi. Premda Kur'an o Isaovom a.s. bračnom životu i porodici ništa ne govori, nije grijeh pretpostaviti da je bio oženjen, da je imao ženu i porod. Allah dž.š. u Kur'antu u suri Hud u 38. i 39. ajetu veli:

"I prije tebe Mi smo poslanike slali i učinili pa su oni žene i potomstvo imali! Nijednom poslaniku nije dato da donese čudo kakvo, osim sa dopuštenjem Allahovim. Svako doba imalo je knjigu, pa je Allah dokidao sta je htio, a ustaničavao sta je htio! U Njega je Knjiga glavna."

Međutim roman na jednom mjestu sugerira da je Marija Magdalena bila Isaova a.s. ljubavnica. Kazati da je Isa a.s. bio oženjen i nije grijeh, ali posumnjati ili sugerirati da je imao intimne odnose sa ženom izvan braka ravno je blasfemiji. Mi te dijelove odlučno i odbijamo i osudujemo.

Nadamo se da će u budućnosti biti pokušaja rasvjetljavanja života i drugih Allahovih poslanika, ali samo onako kako dolikuje da se predstavljaju najbolja stvorenja koja je Allah dž.š. slao ljudima i u skladu sa opisima koje je o njima On sam dao. Upravo zbog toga, mi u ovom romanu kao ni u filmu, ne vidimo nikakve

velike vrijednosti. Oni koji se prema Allahovim poslanicima odnose nedolično, spremni na lažna i fiktivna predstavljanja, zaslužuju samo prezir, sažaljenje i osudu.

Međutim, prilika je ovo da muslimani druge upoznaju sa učenjima islama kada je u pitanju ne samo Isa a.s. nego i drugi poslanici, a posebno Muhammed a.s.

Senad AGIĆ

ŠTA SE KRŠĆANIMA NUDI DA ČITAJU O ISLAMU?

Pregled

Jedan teolog je (David H. McKinley) nedavno u svojoj knjizi "Traganje za zadovoljstvom" istražio pet mitova dolaženja do osjećanja zadovoljstva:

1. mit progrusa
2. mit čulnoga užitka
3. mit uspjeha
4. mit popularnosti
5. mit posjedovanja materijalnih dobara

Na koncu je dosao do zaključka da su svi mitovi trčanje za vjetrom tj uzalud i da se jedino pravo zadovoljstvo pronalazi u ispravnom odnošenju prema Bogu.

Mnogi životi ili vecina ljudskih života na zemlji nisu, hvala Bogu, ispunjeni grijesima, ali nemaju ni uporišta u Istinu koja je objavljena od Boga. Šteta je to kada se zna da za ljudsku dušu nema ništa pogubnije od življenja i umiranja bez pravoga cilja i svrhe. Ako je život traženje njegova značenja, onda se može reći da to traženje daje sasvim malo rezultata.

Ali, šta tek reći za one koji svjesno Istinu skrivaju ili je prikazuju u iskrivljenome obliku. Nedavna euforija koju je generirao 9/11 potakao je mnoge kršćanske autore da pišu o islamu i da